

LIGJ
Nr.9773, datë 12.7.2007

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË ORGANIZATËS NDËRKOMBËTARE TË PUNËS (ILO)
“PËR PUNËTORËT ME PËRGJEGJËSI FAMILJARE, C 156, 1981”

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Organizatës Ndërkombëtare të Punës (ILO) “Për punëtorët me përgjegjësi familjare, C 156, 1981”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5409, datë 19.7.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA
E PUNËTORËVE ME PËRGJEGJËSI FAMILJARE C 156, 1981

Konventë mbi Mundësitë dhe Trajtimin e Barabartë për Punëtorët Burra e Gra: Punëtorët me Përgjegjësi Familjare (Shënim: data e hyrjes në fuqi: 11.8.1983)

Konventa: C156

Vendi: Gjenevë

Sesioni i Konferencës: 67

Data e aprovimit: 23.6.1981

Klasifikimi i subjektit: Barazia e shanseve dhe e trajtimit

Klasifikimi i subjektit: Gratë

Shih ratifikimet e kësaj Konvente.

Konferenca e Përgjithshme e Organizatës Ndërkombëtare të Punës, organizuar në Gjenevë nga organi drejtues i Zyrës Ndërkombëtare të Punës në sesionin e saj të gjashtëdhjeteshtatë më 3 qershor 1981; dhe

duke i kushtuar vëmendje Deklaratës së Filadelfias mbi Synimet dhe Qëllimet e Organizatës Ndërkombëtare të Punës, e cila pranon se “të gjithë njerëzit, pavarësisht nga raca, besimi ose gjinia, gëzojnë të drejtën për të plotësuar mirëqenien materiale dhe zhvillimin shpirtëror në kushtet e lirisë dhe dinjitetit, të sigurisë ekonomike dhe mundësive të barabarta”; dhe

duke vërejtur kushtet e Deklaratës mbi Barazinë e Shanseve dhe të Trajtimit të Punëtorëve Gra dhe të rezolutës mbi planin e veprimit me synim nxitjen e barazisë së shanseve dhe trajtimit për punëtorët gra, të miratuar nga Konferenca Ndërkombëtare e Punës e vitit 1975; dhe

duke vërejtur se dispozitat e konventave dhe rekomandimeve ndërkombëtare të punës kanë pasur për qëllim sigurimin e barazisë së shanseve dhe trajtimit për punëtorët burra e gra, kryesisht Konventa dhe Udhëzimi për Shpërblime të Barabarta e vitit 1951, Konventa dhe Udhëzimi mbi Diskriminimin (Punësimin dhe profesionin) e vitit 1958 dhe pjesën e VIII-të të Udhëzimit për Zhvillimin e Burimeve Njerëzore të vitit 1975; dhe

duke risjellë në mendje se Konventa mbi Diskriminimin (Punësimin dhe Profesionin) e vitit 1958 nuk mbulon qartë dallimet e kryera mbi bazat e përgjegjësisë familjare dhe duke pasur parasysh se

nevojiten standardet plotësuese në këtë aspekt; dhe

duke vërejtur se kushtet e rekomandimit mbi punësimin (grave me përgjegjësi familjare) të vitit 1965, dhe duke pasur parasysh se ndryshimet që kanë ndodhur që nga koha e miratimit të saj; dhe

duke vërejtur se instrumentet mbi barazinë e shanseve dhe trajtimit të burrave dhe grave janë miratuar gjithashtu nga Kombet e Bashkuara dhe agjenci të tjera të specializuara, dhe duke risjellë në mendje, në veçanti, paragrafin e katërmëdhjetë të parathënies së Konventës të Kombeve të Bashkuara mbi Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave të vitit 1979, me qëllim që Palët e shteteve “të ndërgjegjësohen se nevojitet një ndryshim mbi rolin tradicional të burrave dhe grave në shoqëri dhe familjeve për të arritur barazi të plotë ndërmjet burrave dhe grave”; dhe

duke pranuar se problemet e punëtorëve me përgjegjësi familjare janë aspekte të çështjeve më të gjera në lidhje me familjen dhe shoqërinë të cilat duhet të merren parasysh në politikat shtetërore; dhe

duke pranuar nevojën për të krijuar barazi, shanse dhe trajtim efektiv si midis punëtorëve burra e gra dhe përgjegjëseve familjare, ashtu edhe ndërmjet këtyre punonjësve dhe punonjësve të tjerë; dhe

duke gjykuar se shumë nga problemet me të cilat punonjësit përballen, përkeqësohen në rastin e punonjësve me përgjegjësi familjare dhe duke pranuar nevojën për të përmirësuar kushtet e atyre personave me përgjegjësi familjare, me anë të masave që i përshtaten nevojave të tyre të veçanta dhe masave që synojnë përmirësimin e kushteve të punëtorëve në përgjithësi; dhe

pasi është vendosur mbi miratimin e disa propozimeve në lidhje me shanse dhe trajtim të barabartë për punonjësit burra e gra: punonjësit me përgjegjësi familjare, e cila përbën pikën e pestë në rendin e ditës të sesionit; dhe

pasi është përcaktuar që këto propozime të marrin formën e një konvente ndërkombëtare, miraton më njëzetë e tre qershor, njëmijë e nëntëqind e tetëdhjetë e një Konventën e mëposhtme, e cila mund të referohet si Konventa e Punëtorëve me Përgjegjësi Familjare, 1981.

Neni 1

1. Kjo Konventë zbatohet për punëtorët, burra e gra, me përgjegjësi kundrejt fëmijëve të varur prej tyre, ku përgjegjësi të tilla kufizojnë mundësitë e tyre për t’u përgatitur, filluar, marrë pjesë ose përparuar në aktivitetin ekonomik.

2. Dispozitat e kësaj Konvente zbatohen gjithashtu për punëtorët, burra dhe gra, me përgjegjësi kundrejt anëtarëve të tjerë më të afërt të familjeve të tyre, të cilët kanë nevojë të dukshme për kujdesin dhe mbështetjen e tyre, ku përgjegjësi të tilla kufizojnë mundësitë e tyre për t’u përgatitur, filluar, marrë pjesë ose përparuar në aktivitetin ekonomik.

3. Për qëllime të kësaj Konvente, termat “fëmijë në varësi” dhe “anëtar tjetër më i afërt i familjes të cilët kanë nevojë ose mbështetje të dukshme”, nënkuptojnë persona të përcaktuar si të tillë në çdo vend me mënyrat e përmendura në nenin 9 të kësaj Konvente.

4. Punëtorët që trajtohen në bazë të paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni, këtu e më poshtë referohen si “punëtorë me përgjegjësi familjare”.

Neni 2

Kjo Konventë zbatohet në të gjitha degët e aktivitetit ekonomik dhe për të gjitha kategoritë e punëtorëve.

Neni 3

1. Me synim krijimin e barazisë efektive të mundësive dhe trajtimit të punëtorëve, burra dhe gra, çdo anëtar e vë objektiv të politikës së vendit të tij t’u mundësojë personave me përgjegjësi familjare, të cilët janë të angazhuar ose dëshirojnë të angazhohen në punë, ushtrimin e së drejtës për të realizuar një gjë të tillë pa u diskriminuar dhe, sipas mundësive, pa konflikt ndërmjet profesionit dhe përgjegjësieve familjare.

2. Për qëllime të paragrafit 1 të këtij neni, termi “diskriminim” nënkupton diskriminim në punë dhe profesion, siç përcaktohet nga nenet 1 dhe 5 të Konventës së Diskriminimit (Punësimi dhe Profesionit) të vitit 1958.

Neni 4

Me synim krijimin e barazisë efektive të mundësive dhe trajtimit për punëtorët, burra e gra, ndërmerren të gjitha masat që pajtohen me kushtet dhe mundësitë e vendit:

- a) për t'u mundësuar punëtorëve me përgjegjësi familjare të ushtrojnë të drejtën e tyre për të zgjedhur punësimin me vullnetin e tyre të lirë;
- b) për të marrë në konsideratë nevojat e tyre që kanë të bëjnë me kushtet e punësimit dhe sigurimet shoqërore.

Neni 5

Do të ndërmerren më tej të gjitha masat që pajtohen me kushtet dhe mundësitë e vendit:

- a) duke marrë në konsideratë nevojat e punëtorëve me përgjegjësi familjare në planifikimin komunitar; dhe
- b) për të zhvilluar dhe nxitur shërbimet komunitare, publike ose private, si p.sh. kujdesi për fëmijët dhe shërbimi, e lehtësirat familjare.

Neni 6

Autoritetet dhe organet kompetente në çdo vend do të marrin masat e duhura për të nxitur dhënien e informacionit dhe edukimin, me qëllim zgjerimin e të kuptuarit nga të gjithë të parimit të barazisë së shanseve dhe trajtimit për punëtorët burra e gra dhe të problemeve të punëtorëve me përgjegjësi familjare, si dhe krijimit të një klime të favorshme për të kapërcyer këto probleme.

Neni 7

Do të ndërmerren të gjitha masat që pajtohen me kushtet dhe mundësitë e vendit, përfshirë masat në fushën e orientimit dhe kualifikimit profesional, për t'u dhënë mundësinë punëtorëve me përgjegjësi familjare të integrohen dhe të mbeten të integruar në fuqinë punëtore, si dhe të riaktivizohen pas një mungese si rrjedhojë e këtyre përgjegjësi.

Neni 8

Si të tilla, përgjegjësitë familjare nuk do të përbëjnë një arsye të vlefshme për mbarimin e punësimit.

Neni 9

Dispozitat e kësaj Konvente mund të zbatohen nga ligjet ose rregulloret, marrëveshjet kolektive, rregulloret e punës, vendimet gjyqësore, vendimet e gjykatës apo një kombinim të këtyre metodave, ose të çdo mënyre të përshtatshme me praktikën e vendit, duke marrë parasysh kushtet e vendit.

Neni 10

1. Nëse është e nevojshme, dispozitat e kësaj Konvente zbatohen me faza, duke marrë parasysh kushtet e vendit; me kusht që këto masa zbatuese të aplikohen në çdo rast kundrejt të gjithë punëtorëve të referuar në nenin 1 paragrafi 1.

2. Çdo anëtar i cili ratifikon këtë Konventë, do të tregojë në raportin e parë mbi zbatimin e Konventës të parashtruar sipas nenit 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës se në çfarë aspekti, nëse ka, ai mendon të shfrytëzojë mundësitë e dhëna nga paragrafi 1 i këtij neni dhe do të deklarojë në raportet vijuese nivelin e zbatuar ose nivelin e propozuar për zbatimin e Konventës në atë pikëpamje.

Neni 11

Organizatave të punëdhënësve dhe punëtorëve gëzojnë të drejtën të marrin pjesë në një mënyrë të përshtatshme me praktikën dhe kushtet e vendit në përcaktimin dhe zbatimin e masave për hyrjen në fuqi të dispozitave të kësaj Konvente.

Neni 12

Ratifikimi zyrtar i kësaj Konvente i komunikohet Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës për regjistrim.

Neni 13

1. Kjo Konventë është e detyrueshme vetëm mbi ata anëtarë të Organizatës Ndërkombëtare të Punës, ratifikimet e të cilëve janë regjistruar pranë Drejtorit të Përgjithshëm.

2. Konventa hyn në fuqi dymbëdhjetë muaj nga data në të cilën dy anëtarë regjistrohen pranë Drejtorit të Përgjithshëm.

3. Pas kësaj, Konventa hyn në fuqi, për çdo anëtar, dymbëdhjetë muaj nga data e regjistrimit të ratifikimit.

Neni 14

1. Pasi të kenë kaluar dhjetë vjet nga data në të cilën Konventa ka hyrë në fuqi, një anëtar i cili ka ratifikuar këtë Konventë, mund ta shpallë atë të pavlefshme me anë të një akti komunikuar Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës për regjistrim. Kjo zgjidhje e Konventës nuk do të ketë fuqi deri në një vit pas datës së regjistrimit.

2. Çdo anëtar, i cili ka ratifikuar këtë Konventë dhe që brenda vitit që pason mbarimin e periudhës dhjetëvjeçare të përmendur në paragrafin paraprirës, nuk ka ushtruar të drejtën për zgjidhjen e marrëveshjes të parashikuar në këtë nen, ka detyrim ligjor për një periudhë tjetër dhjetëvjeçare dhe pas kësaj mund ta shpallë këtë Konventë të pavlefshme pas mbarimit të çdo periudhe dhjetëvjeçare, sipas kushteve të parashikuara në këtë nen.

Neni 15

1. Drejtori i Përgjithshëm i Zyrës Ndërkombëtare të Punës njofton të gjithë anëtarët e Organizatës Ndërkombëtare të Punës në lidhje me regjistrimet e të gjitha ratifikimeve, deklarimeve dhe zgjidhjeve të marrëveshjes të komunikua atij nga ana e anëtarëve të Organizatës.

2. Në njoftimin e anëtarëve të Organizatës mbi regjistrimin e ratifikimit të dytë, Drejtori i Përgjithshëm u tërheq vëmendjen anëtarëve të Organizatës në lidhje me datën në të cilën Konventa hyn në fuqi.

Neni 16

Në përputhje me nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, Drejtori i Përgjithshëm i Organizatës Ndërkombëtare të Punës i komunikon Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara për regjistrim detajet e çdo ratifikimi, deklarimi dhe akti zgjidhjeje të regjistruar prej tij në përputhje me dispozitat e neneve paraprijës.

Neni 17

Kur organi drejtues i Zyrës Ndërkombëtare të Punës e çmon të arsyeshme, ai i paraqet Konferencës së Përgjithshme një raport mbi ecurinë e kësaj Konvente dhe shqyrton preferencën e vendosjes në agjendën e konferencës të çështjes së rishikimit të Konventës, pjesërisht ose në tërësi.

Neni 18

1. Konferenca mund të miratojë një konventë të re, që rishikon këtë Konventë, pjesërisht ose në tërësi, nëse konventa e re nuk parashikon ndryshe, atëherë:

a) ratifikimi nga një anëtar i konventës së re të rishikuar nënkupton *ipso jure* zgjidhjen e menjëhershme të kësaj Konvente, pavarësisht nga dispozitat e nenit 14 të mësipërm, në momentin kur

Konventa e re e rishikuar hyn në fuqi;

b) nga data kur konventa e re e rishikuar hyn në fuqi, kjo Konventë nuk mund të ratifikohet më nga anëtarët.

2. Kjo Konventë mbetet në çdo rast në fuqi në formën dhe përmbajtjen e saj aktuale për ata anëtarë të cilët e kanë ratifikuar atë, por nuk kanë ratifikuar Konventën e rishikuar.

Neni 19

Versionet në gjuhën angleze dhe frënge të tekstit të kësaj Konvente janë njëloj të barazvlefshme.